

САНАА

сток

ХАНЫАТ
МІ СЫЛ АЛТЫННЫ
ЖУНУЛГЭН ТАХСАР

№ 106 (8367), 1998 сүнг балабан ыбыны 26 күнэ.

Субуота. Сманата — 1 солк, 10 харцы.

КОМСОМОЛ УГҮӨ_УГЭСТЭРИГЭР ТИРЭБИРЭН

жыл алғанының 29 күнүүгөр албай аттаах коммиссиясы туолар. Кырдык да албай аттаах для из. Гражданской, сориштсан сағалаш 90-с дарга тиши кыргызыны, үзэ, дойду шынгэр ымтыздырып тарбияништар пиники күеншеригэр сымдымыз. Калбизинең үзэти сөйттө төгүл дойду саамай да, паварадаларынаң бөлилгөммитэ. Комсомол менен мактаптынан дойдуга сүнкөн тутуулар сизмейттара. Ол курдук Магнитогорскайдааңыз шахтураскай комбинат, Челябинскайдааңыз тракторий завод, Түркесб шимир суола, Дальнай Восток шахтасы, офорбо сирдәри туңбаңа таңаарым, У. А. комсомолецтар эрчимшеригэр, энтузиазмчылар, мөдүн түмсүүлээх күүстөрүгөр олообуран иштөөлдүлүктөр. Комсомол күүнэ-уода кини шашынгэр сыйтара. Устааптаах, программаах, кипчики алларааңыз тиши саамай бастың ыччатын суумордаммит дөбүс, түмсүүлээх аллааратын болган хаяя баңдарар дымаланы кыйай-хото түн. Хана баңдарар комсомол баар сиригэр: үзү колхыштарын, үөрөз төрилтээзигэр, ыччаттар ортуулар үзү күөстүү оргүйара. Комсомол барытын шыра. Сытыны тымалаах «Молнияны», «Бүркэни», прементордарынаң арыгыныттары, борогуулары, бөрдөдүгү көзөччилэр саралымыра, бастыңын арасы көрүнүштөх чиестине, бочууттуура, палычыны олус көбүтүүшүхтөх тарийэр, субуюштуары, үзү десацинарын, ыччат смыньялдигын башшуруустара о. д. а. киниттөн түснээттер, кипчики сүннүүнин буолаллара. Комсомол ычкатын түлүү түмүүгэ кинилэр убараабат эрнөнчлөр, түүфә, конунгига күүстөх тардынызлаар, мариахаттарга, сыйтарайбат, чабыбат дүрдүрүлгөр, тирээвирээр. Кининин кадрдары иштөөнин заттыыхтарын ааттаабыттара. Комсомол жаамайттар әдәр саастарыттан төрийн түүрүүнин агулатын ааңдаллара, ханая баңдарар буолалларын сороюбор сымына-халты оңдооп буоллара, шинийнгү уруоқ оностоллар. Кининин кини шабыт быннытынан улахан бөлөнбизек таңсалы. Комсомолга үзэллэбитеттәртэн үгүстөрэ салмын түлүү үзүр, барадлара, кинилэртэн сорохтороо түлүү үзүр, барадлара, кинилэртэн сорохтороо республика биллэр-көстөр салайланчылары буюнчуккүттара.

БУСКА КОМСОМОЛЬСКАЙ ТЭРИЛЭТ РЕСПУБЛИКАРЫН
АКИНИЙ ТАРИЛЛАБИТО, ГРАЖДАНСКАЙ СӨРН СЫЛЛА-
ГАН СЛУГЛААН СИЛИС-МУТУК АНЬЯН ТАХСЫБЫТА.
НОВОЛГА ҮЧЧАТ САМАЙ БАСТЫГ АРАНГАТА ТҮМҮНЭЗ-
ХАРЫ ТАРИЛЛАНХТАРЫНТЫН КОМСОМОЛЕЦТЭР ҮЛЭ САА-
ДЫЛУУГОР СЫЛДЫЫБЫТТАРА. РЕСПУБЛИКА ИСТОРИЯТЫ-
БАЛЛЭР, КОЛХОЗТАРЫ ТЭРИЙНИ, СУРУУКА ҮҮРЭТИИ,
ОУ ДЫКИЛТЕИ АРАРЫМЫ, КУЛААХТАЙНЫ УО. Д. А.
НАЗР НҮҮССЭРЧИНЭН ҮҮТЫЛЛАБЫТТАРА. КОЛХОЗ, СОН-
ГОНУУ ҮЗҮННТЭРЧИНЭН КИНИЛЭР ЭТИЛЭР. СҮҮЧИК
ТУУФ ҮЗӨФИТ ИЛИН ТИЙБЭТНИЭН «ОССУОЛА—ПРОИЗ-
ВОДСТВО—ҮРДҮК ҮӨРӨХ» ДИЗН ДЕНИЭТЭХ ХАМСААЧИННА-
ШИНЭР САБАЛААБЫТТАРА. ХАИНА ҮЛЭ КЫЙТАРБА-
СИРЛЭР КОМСОМОЛЬСКАЙ СУБУОТУНИҮКТАР ТИФИ-
БИМСАККА БУӨДЛЛЛАРА. КЫТЫМ СИРДАРИ ЧАЛУГЭР
ЮРИИ СОРУТА ТИРЭЭБИТГЭР КОМСОМОЛЬСКАЙ ДЕСАН-
ТАРЫЛЛАБЫТТАР. ҮЧЧАТ НЕРҮН-Нарын, СЫНЧАЛА-
НДАБДУУНОННИГЭ, КҮҮСТЭЭХ ҮЛЭБ САНААЛАРЫН КЕГЕ-
ТЭ КОМСОМОЛ ЛИДЕРДЭРЭ СЫЛАЙАРЫ ААХСЫБАККА СҮҮ-
ПОР-КОТОЛЛЕРЕ. ҮЧЧАТ ЧАХЧЫ АСТЫНАР, ЭРЭНЭР, КО-
ОР ДҮҮННӨР ЭТИЛЭР. АРААС КОЛҮӨН ҮЧЧАТТАР, КОМ-
СОМОЛЦТАР УОСТАРЫТТАН ТҮҮНЭРБЭКИС БИЛГЭЭНГЭ ДИЗ-
НЕСЭОН ОНОСТОЛЛОФ БАЗЭЛЭРИН ЛИДЕРДЭРИН: Федор
Антонов, Прокопий Уаровы, Алексей Шишгини,
Чехов Павлову, Иван Макаровы, Семен Никитини,

тапа Смирниковы о. д. а., Угустэри.
Биллерин курдук 90-нус сүллар сабаланылары-
комсомол иччат тәрілтатын быныстың бай-
заттын тохтошту. Ыччат суюс-сөбітохта тәрі-
з, тұмар, тиребарер тәрілтәс суюх, хаалбыта. Ком-
итеттің салбайуоттах сақта тәріллэр иччат отдел-
де үлдерігер албап күчумабайдери көрсөллөр, мұ-
лар-тенеллэр, сүнгеккә тураллара билгиси даға-
ни, пакызын бурууказбет

экономический кризис ыччаттар тәрілтәләрә тәрілтә быныштынан туруутугар охсууну онгордо. Ыччат тәрілгөтә сый айын сабылдан, ынччаң колдо. Бүгүн-інде күнгө ыччат ортотугар үләни тәрійен, циззенсаудалан ыштымақтаах отделбұтығар иккى хамнастаах үләнніттезеңді. Биар да изінлилікке босхоломмұт үләнніт суох. Орудубұна комсомолханың тәрілліншілгәр курдук балаңынанда үескәтэ. Комедиялар эмис бейзитин үләтина кураана миестәттән саудаабыта. Маннайғы комсомолецтар хамнаска тирән-рәз буолбакка, ким да күнәйнінде суох бейзілрін бақаларынан, ыччат түмсүүгэ наадымынтығар, көрән, сырдыкка, сайдыыга тардыбынытығар тирәндерін үләларын саудалабыттара. Ханның да ынарахаттардан сымтарыбазка инцилдерин дізки дүникуйдаларе.

Дээ, од ийн, республика правительстваа ыччат ортолугар үзүүн сэргэхентэр, санга чмын бирэр иштээв атырдаах ыйми 10 күнүүээн 360 шумэрдэх уураафынан комбомод 80 салынан сибээстөн ымытыллаахтаах дъяналлары багэртээ. Ити дъяналлар аюс декадаа үзлэндэлийн тус-туңупан темаларынан аттарылсан ымытыллаалара көрүүнин. Правительство уураафынан өндөххө ити дъяналлар иккүү сурун соругу бываармынга тунаайыллыбыттар. Бастакытынан, комсомолга үснээбит үтүү үзэстэри ычкат ортолугар үзүүн кийтийн сибээстөнгө, кийнин түншнэртэй, тирэх онгосторго үзүүнинэн, араны комииргэ комсомолга үзэлээжинийн түнүгар тухай орчи-күннэрэ суурбут-кешүү, ширатын-сылбатын суурбут элбэх алсаанийн түншнэртэй, бааллар, хүннэр баий оныттарын үзүүлэлийн үйтэе үзүүн түншнэртэй. Түгээнин түншнэртэй, комииргэ болжононуу ууран, баянбалазан-сан, энэстэй болуулсан ымытыллаахтаахын.

Правительство улсындар олборуулан комсомол 80 салынгар аваллаах дъяналлар огуулуска эмиз буолувхтара. Ол баяланша хамганд бэхэээтгээни. Биэс шодилж уснатаа биэс гемээ аттарылсан ымытыллаахтара. Урунку буолбогах, үү-харчы суох. Ити билээн турасын баяландаа залдаанын хувцаслахтын, күүр-

~~Бүгүн~~ күннөң таңы баяндар, далаалыны хвяччалтасы, «Түркістан», ерөгөй сыйнаптар. Онтон инизи, оноң сиғазынан мәбділдік суюхтаахып, Дымали ытыллар дынааллар сұлталарыгар, наадаларытар сымтар. Болистеммит дынааллар одохxo кириллэр мизстәрә олохтоох дынаалта бапылыктарыттан, оскуода директордарыттан, культура үзһүнттериттән бынчы туулуктаах. Кинилэр дынааллары салалтаға, толорууга ылыштаахтар, ал эрден оноң хваттарар эмис табылышбат. Бейзелэр оссо сайминараи, оссо интэрнэттейдик, оссо союзинук мытар буодлахтарына ол сөннэтиллиш, хайдашылан эрз ген. Саамай қылаабынайа туроузлубут соруктары ситиңиҳитин наада. Ыччаты кытта үзәң түнделе ах уонна дың-сәргэ астынан гына ол дынааллар бармахтаахтар. Комсомолта үзләзобит уруқку активтар бу дынааллары көтәнэллэр, комеленөр да бағалаахтар. Оны мүччү тушакка таба түнделе ах түнделе ах эрз буолуо этэ. Кинилэр чараас суректаахтар, үерүннөң дууналаахтар. Бу дынаалларга олобуран киниллэр гэ болбомто уурдааха санаалзара жетепуллүөө, ыччат проблемаларыттан келин дәбәнү туора туроухтара суюға дини эренибин. Ый устата ханыматынан, олохтоох телевидениенэн анал танаарылар буолуохтара. Оноң дың-сәргэ бу дынааллар хайдах олохxo кирилллэрни истә-било олор үсүлдүбүйата төриллихтәе.

Бүтэнника, урукку сыйларга комсомолга үзээбит убаастабылаах дъюнорбутун урукку угэстэрин күүтэр, катэээр быраанынчтарынаан, комсомол үбүлүйүзүн итиг истиг эвэрдэбин тиэрдэбин. Түгэчинен туяланан, түмсөн ылынг эдэр сааскыт кэрээлийн күниэррийн ахтан, санаан заһын, аныгы ыччакка тэрээннинээхитин, түмсүүлэххитин көрдөрүг дин ыгырабын. Энэхэ чагиэн доруобуйсаны, дъоллоох сортулаах олосу баџарыбын.

И. ЯКОВЛЕВ,
дъаңзата баылыгын сөлбүйзаачы обзенинен
толороочу

**САРСЫН — САХА РЕСПУБЛИКАТЫН
СУВЕРЕНИТЕТЫН КҮНЭ**

БӨӨРГҮҮ, ЧЭЛГИЙЭ ТУРДУН!

Төле дафанды ырынчакка шараханым күпкөн истирбөт оболорго анын оскуулалары уонна спортивной тутуулары мыттыбыт. Дөкүктайта спорт дыбышмастара, бассейннэр, санаа стансои, музика Чардук ооскуулата туттулунуадар. Аны буолууну уонна оюй аймаңы харыстааным күннөө. О. а. олохко кинжаллар. Оболор уонна ыччат киргизимесе тайыгар маддабайдык бара сыйдымаларын, кинжаллар кыранынисса тайыгар үзөншилдөн уонна стажировкалапыларын көүзүүлүллэр. О. барыта кинжалларын министреттере, вакцина көсүүнү, буюу охтах үүнчүр-тескүүр саастарын үздүк салыштырах дойдудуларга курдук оборотто, үөрөрттө жана үазлиниргэ көүзүүр күчүс үоскүүрүн түйнеке хаан-уруу республиканаларын аан дойдугаа тыңчалыптарындар дизри сайынварар патристический баға санаа үескүүрүн түйнегар онбүлдөр.

Бийшигى улусынчуктор эмили узус уларымы-тэларийини күниэтү була турар. Учкын суюх бузлууну утары охсузькуу систематика баар болла. Дыону санга идаларго чөрөттүү күриллэр. Түн ханаайыстыбатын бородууксуйатын промышленностин переработкалааны түриллэр. Норуул ууе уран-тоготтарын сайдыннары, чаанынын коммерсаншары табетин, табаарда учинин оңголордук риноктарын саргэхситин узээ барар. 1994-жылдан шаал дорубуйя харыстабылын тиңгэр, атраской медицинанын киллеринтэ олборуулан мединистик страховкалаанын сажаламынта. Республика хас бийирдии олхочтоору страховой полистараа буладын сийинин соруга турар.

Биңиги республикабытыгар қылтас көз шығару
Духовность академията, аан дойдутааым Хотугу фо-
рум академията баар буоллулар. Бүгүн биңиги ар-
тистарбытын, художниктарбытын сайдылаах Аан
дойдуга бүтүшүүтүгөр билэлэр. Кинилэртэн үтүү-
тор эараас көрүнгөргө уонна жаңидарга аан дойдудаа-
тааым бастын конкурстарын лауреаттарынан буол-
лулар. Саха Республикатын авторитеттагардаас Рос-
сияна эрэ буолбакка, ону таңыланы кыранымисса таңы-
гар эмиэ үрдээт. «Саха спир уонна ХХI үй» дип-
экономикамын түпсармын кийим Программата ыртыл-
лан ойнайуллар.

Саха Сирии үгүс омуктаах иоруота колективиза-
дьдууруван уонна айылан-санасатынан турунтаах
тык сайдымы шинэки суолуу бишкөрттөө, алан дой-
дугаады сайдылаах обществиоңа дыбынуук бэйли-
мисстэтии булуу дин эрзийбит! Бишиги салга Сах-
сирии тутуохнуг!

Күнүү улууспүт олохтоохторо! Эңгизиң төрөөбүү республикабыт күшүүзү ие сүрэхшиттүтэн зөвдөмбөйлөв! Бука барыгытын бирчанынышынан!

Мария ГЕРАСИМОВА,
член общества «Знание»

РАСПОРЯЖЕНИЕ

№ 586 от 23 сентября 1998 г.
О мероприятиях, посвященных 80-летию комсомола
г. Утвердить план мероприятий, посвященных 80-
летию комсомола.

2. Обязать глав сельских администраций, управление образования (Панайотов М. А.), отделы по делам молодежи и спорта (Вфимов Д. Н., Оконешников И. Б.), управление культуры (Тарасов Т. Л.) руководствоваться и обеспечивать реализацию этих мероприятий на местах.

рекомендаций из местах.
3. Контроль использования занятого распоряжение возложить на в. о. заместителя главы администрации Яковлева И. П.

Глава администрации улуса: А. А. ШАДРИН

~~МЕСЯЧНИК ПОСВЯЩЕННЫЙ 80-ЛЕТИЮ КОМСОМОЛА В ЧУРАПЧИНСКОМ УЛУСЕ~~

МЕРОПРИЯТИЯ

Дата	Место проведения	Ответственные
НЕДЕЛЯ МИЛОСЕРДИЯ 28 сентября — 4 октября)		
01.10.98 г.	по улусу	Сельские администрации, Совет Ветеранов, трудовые коллективы
для не- чтаний в своей отеч- ественной боево- вой армии	05.10.98 г. в школах	УНО, отдел по делам молодежи
передачи представи- телей об- ществен- ных организа- ций	в течение недели	«Сага олох», телевидение
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (5—11 октября)	в течение недели	Редакция, телестудии
представи- телей об- ществен- ных организа- ций	в течение недели	УНО
представи- телей об- ществен- ных организа- ций	в течение недели	УНО, отдел по делам молодежи
представи- телей об- ществен- ных организа- ций	в течение недели	Сельские администрации, УНО
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (5—11 октября)	в течение недели	Редакция, телестудии
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (5—11 октября)	17.10.98 г. в школах	УНО
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (5—11 октября)	в течение недели	«Сага олох», телевидение
НЕДЕЛЯ СПОРТА (19 — 25 октября)	в течение недели	УНО
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (19 — 25 октября)	по улусу	Сельские администрации, УНО, отдел по делам спорта
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (19 — 25 октября)	в течение недели	Редакция, телестудии
НЕДЕЛЯ ВETERANOV KOMSOMOLA (6 — 29 октября)	по улусу	Сельские администрации, отдел по делам молодежи
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (6 — 29 октября)	в течение недели	Редакция
ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛЕЗНЫХ ДЕЛ (6 — 29 октября)	29.10.98 г. телевидение Райцентр	Телестудии Управления культуры, отдел по делам молодежи и спорта

КИЛГИ ЛЕПАЛАН ХАЙДАХ
СЫЛДЫРЫШЫНЫТ ТУКУНАН

Итенинкэ заттаах кининэ францийга тарыста. Кийнга Саха сирин туунан салбаргынр. Ону Артемер сораттаабы француз оболоруун учине учуутталарын алиюн болжмисээ. Оболор эсслэх салтнаахха Лена туури айланчынын кинчиллэр, Кинчилэр Хайкаас. Нам улдуустарын учине Дьюкууский шурат оболоруун кялтаа умнудлубат пореүүүзорин истиш махчиликан ахтадалар.

Кынин Сахи ерии күлтүрәткүй, үзгөчөлөр, аныл-
тын, географиятын уочын үөрөхтүйлини системалы
и аңбачытын билимнәрар. Оғодор бойында ту-
робит хәртыйсаларынан күнгәннен ассо киәрәттәлдөр.
Ерии тызы ЮНЕСКО дынастарынан СР Нацио-
нынай комитетин председателә Владимир Филиппов
уочын Франция этнограф Борис Шишков түрүй-
та.

ҮҮНЭН САЙДА ТАХСЫБЫТТАР

Эрлик Еркитини атынан сөзхөз жүгдүүлүп, оның талантлык үзүүлүштөрүн сүрүптөөчөлөх сыйлаларындар олору сыйлышыбыт дигер тартирийн-мемориалдын музей астарында. Академик Ефимов Г. Д. «Чакырга комсомолчылар» чөлөөлүнүүн деген ахтында Хатын-Саласынан сүрүлдүлөн сыйтар. Гаврил Дмитриевич Соколов: «Чакыр бастакы коммуникацияның ишчөө Икоалев - Эрланы Еркитинин бойбүрүнүүнүн көрүтүлгөнде улутто избизилганин заңчылтарынан дарай үзүүлэв угуйын холобурушан буюзбурунчы Чакыр Голоонугар Хонторбеттов избо-

Чаныр Головацкий, Абдусалатов Елан
зан, Улакеевит Забибоцкий Василий Р.
манка Бастыкы комсомольской ичайы
ваахха торийбит. Үнүү этилэр: Кульчи
Лакимович, Федоров Гаврил Гаврилович
забибоцкий бейтэ. Кипилэр жөнөжаты
Константины, Филиппов Гаврила Кульчи
лы, Конюховтов Василий, Савоши Никола
шинова Аннаны, бырааттым Ишкодаш
ары уо. д. а. кийлэрбитеэр. Бу төңгиз
ары каршы оскуула үөрүсүччүүрүү
арынан IV ынаада үөрүсүччүү Кульчи
алыллыбыта. 1923—1934 үөрөл дышнап
бөлөц баар буолбута. Кипилэр үүржин
з араббулазиргэ шаллары карий сүзүн
озка кипироргэ агитациялынылары, вады
түйаллары, улахай дьюну лабарга-сүрдүн
ор, хотону дышттан араарар, ираз түрк
тин ойдотер үлэни ынчаллары,

Чакыр бастакы комсомолецди бар - да
буалбуттара»—дикси суруй. Г. А. Ынбр
ы комсомолентартаң Филиппов Егор Чуранчы
Чуранчыга комсомолдың омук бастаки бар
дан, Верхоянскайда, Памига, Чуралы
комуны бастакы сөкүстарының талилди,
ай производственнаи спиркеше нацз
тия обкомун инструкторынан, олжан
ность министршы анын узакалыгы
т. Знага, ойланып келди.

Знага» орден атавалері.
Кишин А. Е., Кульмин И. А., Кашапов Е.
Тукум коммунистік Мухамед егер сылдараты
жайын коммунистичек партияның көзінде
органдардың түрлүү угуулушын иштеп
Савин Алексей Егорович партия райо-
ндын секретарынац, отдел сабындыссызды-
пекуда сабындыссызданын, Филиппов
Айлокич оройуюнга улунчук партияның
ханшайыстыбандай үзээрли, калин Фи-
липп Сабиттың председателиши, Кузь-
мичевич—Кустанахый партия районынды-
нан жаңадан.

и чөлөөлбүттээр. Алиев Николай и комүүн хостоонуугаар түрт саларойнчын бостиуга, IX пяцханы охи «Узээг кильбизниш иши» ижтэй ижадыг Петр Егорович, краевед. Чайханы уруйан хаалларбыт Каирланы Мухаммад саастарын тухары сүйт-учууга түрттэй чөлөөлбүттээр. Кузьмин Василий Зосимович «Яновлев» колхозка, Карпов Павел «Молотов» колхозка, колхоз биржийн председателинээ үүчинүк үзүүлбүттээр дынларга дэлхийн оруүүдийн нийтийн

ын мәбүттара.
Мин Николай Никитич—басташы жөнін
каров Прокопий Николаевич түзүлдү
үүн ириштапандаба, агитацияда отсан
это. Бухгалтер идилюх Егор Федор
иевич киңесет, директорынан, Филипп
Семенович эт-үүт комбинатынан
жазбигиттара. Башаот кырдыңас үзүн
шторий Гаврильевич Амма, Орто Халык
орын типографияларын торуттуккүй. Ош
сатта, Чуранчы типографияларынан
хөхөн суруйуутушан дарынады
ССКП чылапкы Петрова Мария Ильинича
сельсоветынагар 21 сый сепреттабай
Роман Афанасьевич Эрдлик дарынады
хоз председатешизи, союз дарынады
Уланзабита. Колхоздаахтар Бүткүл
съезжачы делегата, Саха Республика

